

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tat-30 ta' Gunju, 2004

Citazzjoni Numru. 1130/2001/1

**Carmel Buhagiar
Vs
Master Electric Co.Ltd.**

II-Qorti,

Rat I-att tac-citazzjoni li permezz tieghu I-attur ppremetta u talab hekk:

Premess illi s-socjeta' konvenuta hija debitrici tal-attur fis-somma ta' erbatax il-elf, mitejn u tnejn u disghin Liri Maltin u hamsa u disghin centezmi (Lm14,292.95) kif jidher mill-anness dokument immarkat Dok A rappresentanti prezz ta' merkanzija mibjugha u kkonsenjata lill-istess socjeta' konvenuta.

Premess illi s-socjeta' debitrici giet interpellata diversi drabi sabiex ihallas id-debitu dovut izda xorta wahda baqghet inadempjenti.

Tghid ghalhekk is-socjeta' konvenuta l-ghaliex, għar-ragunijiet fuq premessi, ma għandieq dina l-Onorabbli Qorti:

1. Tikkundanna lis-socjeta' konvenuta sabiex thallas lill-attur s-somma ta' erbatax il-elf, mitejn u tnejn u disghin Liri Maltin u hamsa u disghin centezmi (Lm14,292.95) dovuti kif fuq intqal.

Bl-ispejjez tal-prezenti u bl-imghax mid-data tal-ahhar fattura sa l-effettiv pagament, inkluzi l-ispejjez ta' l-ittra interpellatorja datata 30 ta' April 2001 kontra s-socjeta' konvenuta minn issa ingiunt għas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta li biha eccepjet:

1. Illi t-talbiet tal-attur huma nfondati kemm bhala fatt kif ukoll bhala dritt stante li l-merkanzija in kwistjoni fil-fatt ma kinitx ordnata mis-socjeta' konvenuta.
2. Illi di piu l-ammont pretiz huwa dovut mis-socjeta' Supermaster Ltd u l-konsenja tal-merkanzija kienet issir hemmhekk.
3. Illi di piu l-merkanzija precedenti kienet tithallas dejjem mis-socjeta' Supermaster Ltd.

Rat id-dikjarazzjonijet guramentati tal-partijiet, u l-listi tax-xhieda;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet provi bil-gurament;

Semghet it-trattazzjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat;

Kwadru tal-fatti

Illi permezz tal-proceduri odjerni l-attur qed jippretendi li jithallas mingħand is-socjeta' konvenuta s-somma ta' Lm14,292.95 bilanc ta' prezz ta' merkanzija konsistenti f' oggetti ta' l-ikel mibjugha u kkonsenjati lill-istess socjeta'.

Huwa spjega li fil-15 ta' Marzu tas-sena 1996 huwa kien mar fil-hanut Super Master Discount Store, li dak iz-zmien kien għadu ma fetahx, u hemm Itaqqa' ma' persuna li sussegwentement irrizultat li kienet rappresentant tas-socjeta' konvenuta. Fl-istess okkazzjoni ntlahaq ftehim ta' negozju fis-sens li l-attur kellu jissupplixxi oggetti tal-ikel u jikkonsenjahom fil-mahzen ta' dan is-supermarket. L-attur spjega li f' dik l-okkazzjoni huma kienu laħqu ftehim fuq id-dettalji kollha tan-negozju, u meta talab lil din il-persuna kif kellu jindirizza l-invoices dana dderigieh jindirizzah hekk: "To Master Electric Co.Ltd. Super Master Dis Store, Triq is-Sebh Qormi, Qrm 05"¹

Għaldaqstant l-invoices kollha mahruga mingħand l-attur lis-socjeta' konvenuta ghall-perijodu sussegwenti ta' hames snin, mill-15 ta' Marzu 1996 sas-7 ta' Marzu 2001, hargu ndirizzati b' dan il-mod.² Dawn l-invoices kienu jithallsu regolarmen u kien jigu ffirmati minn-naha tal-impiegati tas-supermarket. L-attur isostni li huwa qatt ma rceva ebda ilment jew kumment li l-invoices kellhom johorgu mod iehor. Irid jingħad wkoll pero' li l-pagamenti gieli saru permezz ta' cheques mahrugin minn Super Master Limited u dawna kienu gew accettati u msarrfa mill-attur.³

Illi wara diversi snin ta' negozju kontinwu fuq bazi settimanali u regolari, l-attur gie informat mid-Diretturi tas-socjeta' Super Master Limited li dik il-kumpanija kienet f' posizzjoni finanzjarja prekarja u ma setghetx tonera l-bilanc li kien għad fadallu jiehu l-attur, liema bilanc jirrizulta nkontestat li jammonta għal Lm14.292.095. Fis-6 ta' April 2001 marret in likwidazzjoni u giet nominat likwidatur mill-Qorti.

Illi l-attur qed jikkontendi li hu ma għandu ebda relazzjoni guridika ma-socjeta' Super Master Limited, ghax in-negozju li kien għamel kien sar mas-soċċeja' Master Electric kif jixħdu n-numru sostanzjali ta' invoices

¹ Sottolinear ta' din il-Qorti

² Di fatti gew esebiti numru konsiderevoli ta' invoices li hargu fl-imsemmi perijodu

³ Jigi rilevata li fl-attu gew esebiti zewg assenji biss f' dan is-sens, li jirreferu għas-sena 2000 – fol.64

mahruga u accettati u li fuqhom saru l-pagamenti relattivi. Huwa spjega li, ghalkemm ma setghax jidentifika l-persuna li magħha kkonkluda l-ftehim originali, l-indirizz li kella jintizzel fuq l-invoices kien tahwlu dan il-persuna; u għalhekk, l-invoices kienu hargu u baqghu johorgu fuq is-socjeta' Master Electric tul il-perijodu kollu ta' hames snin. L-attur qal li għaliex kien irrelevanti fejn kella jigi kkonsenjat ix-xogħol jew min fil-fatt hallas għaliex. Dak li kien jinteressah kien li jsiru l-pagamenti, jagħmilhom min jagħmilhom.

Illi l-konvenuti minn naħa tagħhom isostnu li huma qatt ma kellhom relazzjoni guridika mal-attur u li l-ammont dovut lilu huwa dovut mis-socjeta' Super Master Limited u mhux mis-socjeta' Master Electric Co. Ltd.

Fix-xhieda tagħhom Emanuel Micallef, azzjonist u Direttur tas-socjeta' konvenuta, kif ukoll Tony Hili, General Manager tas-soċċeja' Super Master Ltd. spjegaw li originarjament meta bdiet topera l-kumpanija Super Master din ma kellhiex ufficju separat għaliha, u għalhekk kien isir uzu mill-ufficju tas-socjeta' Master Electric, stante wkoll li Emanuel u huh Saviour Micallef kienu azzjonisti taz-zewg kumpaniji.

In sostenn tat-tesi tagħha, in-naha konvenuta ssostni li x-xogħol kien jigi ordnat minn Super Master Ltd. u li l-merkanzija kienet tigi konsenjata fl-imħażen tas-supermarket, u l-hlas kien isir mill-istess Super Master Ltd. Inoltre, il-generu ta' negozju taz-zewg kumpaniji kien totalment differenti, ghax filwaqt li s-socjeta' konvenuta Master Electric kienet tinnegozja f' materjal ta' dawl, ilma u kostruzzjoni, is-socjeta' Super Master kienet tigġestixxi supermarket tal-ikel. Il-konvenuti jsostnu li dawn il-fatturi jirrendu t-tesi tagħhom verosimili u korretta, u cieo' li n-negozju li kella l-attur kien mal-kumpanija Super Master Limited u mhux mas-socjeta' konvenuta. Inoltre, il-purchase order esebita, u li kienet tintela' minn naħa tal-kompraturi, hija ntestata "Super Master Discount Dept. Store"⁴

⁴ Gew esebiti 8 purchase orders – Dok.SC3 Fol.375

Illi huwa opportun f' dan l-istadju li jigi rilevat li mill-Memorandum and Articles of Association tas-socjeta' Super Master Limited, jirrizulta li din kienet giet registrata fis-17 ta' Awissu 1995; li r-registered office tal-kumpanija huwa indikat bhala "Master Electric [ut sic]Triq is-Sebh Qormi" u li l-imsemmija Emanuel u Saviour ahwa Micallef huma tnejn mid-diretturi.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi din il-Qorti wara ezami akkurat tal-atti processwali hija tal-fehma li għandha tagħti affidament lit-tesi attrici u cieo' li r-relazzjoni guridika li kellu l-attur kienet mas-soċċeja' konvenuta u mhux mas-socjeta' Super Master Limited. – konkluzjoni bazata fuq is-segwenti konsiderazzjonijiet:

1. Illi l-invoices kollha tul il-perjodu kollu li dam għaddej in-negożju kienu indirizzati lill Master Electric Co. Ltd. u dana nonostante li r-registered address tas-socjeta' Super Master Limited kien "Master Electric". Dawn l-invoices li huma konsiderevoli fin-numru jidher li dejjem gew accettati u kienu saru l-pagamenti fuqhom; u dan nonostante li il-kumpanija Super Master kienet giet registrata fis-17 ta' Awissu 1995. Hija logika f' dawn ic-cirkostanzi d-domanda: Gjaladarba meta beda n-negożju mal-attur din il-kumpanija kienet diga' fformata u registrata, ghaliex fuq l-invoices ma gietx indikata bhala tali, izda minflok gie indikat biss l-isem tal-hanut u cieo' *Super Market Discount Store*, u minflok, giet indikata "Master Electric Co. Ltd" ? Il-Qorti tifehem li l-isem **Master Electric [ut sic]** jitnizzel bhala r-registered office tal-kumpanija, izda ma giex spjegat ghaliex l-isem tal-kumpanija Super Master Limited ma giet indikata.

Dan l-istat ta' fatt baqa' jipperdura tul il-perjodu kollu ta' hames snin, u gie sostnut anke fil-purchase orders mahruga minn naħha tal-konvenuti. Di fatti fuq dawn l-ordnijiet ma hemmx l-isem tal-kumpanija indikata, izda hemm biss Super Market Discount Store.

Mill-premess jirrizulta manifest li kemm fl-invoices kif ukoll fil-purchase orders il-kumpanija Super Master Limited ma

tikkonfigura mkien. Dan il-fatt idghajjef serjament it-tezi tal-konvenuti.

2. Illi din il-Qorti ma' għandhiex dubbju li l-ahwa Micallef azzjonisti taz-zewg kumpanija huma ben konxji tal-importanza li jigi ndikat l-ismijiet tal-kumpanija fin-negożju ma terzi, u dan in vista tal-personalita' guridika distinta li għandha kull kumpanija, kif ukoll tar-responsabbilita' limitata li għandhom dawn iz-zewg kumpaniji; u għalhekk li kieku verament riedu li n-negożju li kellhom ma' l-attur kċċu jkun ma' Super Master Limited u mhux ma' Master Electric huma kellhom kull opportunita', u anke l-obbligu, li tul il-hames snin ta' negożju kontinwu mal-attur li jiccaraw dan il-punt u jneħħu dik l-anomalija [skond huma] li kienet tidher fuq l-invoices kollha.

3. Illi inoltre l-Qorti tosserva li l-fatt li z-zewg kumpaniji jiggħestixxu generu ta' negożju differenti minn ta' xulxin ma jimmilitax kontra din il-konkluzjoni. Jigi rilevat li fis-sena 1996 il-gestjoni tas-supermarket kienet fi stadju inizjali, u inoltre, hija haga normali li kumpanija tiddiversifika fin-negożju tagħha. Għandu jirrizulta manifest wkoll li ma jispettax lill-venditur li jindaga x' inħuma l-objettivi precizi tal-kumpanija kompratrici. Multo magis, meta jigi kkunsidrat li dawn, fil-maggioranza tal-kazijiet, ikunu weħhsin hafna bhal fil-kaz prezenti.⁵ Dak li kien jinteress lill-attur bhala venditur kien li dan jiprovo l-oggett tal-bejgh skond il-ligi, u jithallas il-prezz relativ.

4. Illi in fine jigi rilevat li fil-hajja tan-negożju, l-isem ta' kumpanija jgorr il-piz jew saħha kummerċjali tieghu, u aktar ma tkun stabbilita l-kumpanija u aktar ma jkollha reputazzjoni tajba fis-suq, akbar tkun il-probabilita' li terzi jagħmlu negożju magħha anke on a credit basis, milli fil-kaz fejn kumpanija tkun għadha kemm giet ifformata u tkun għadha ser tibda topera fis-suq. F' dan il-kaz, jidher li fiz-zmien li l-attur beda jinnegożja mas-socjeta'

⁵ Jigi rilevat li mill-Memorandum of Association tas-socjeta' Super Master Limited jirrizulta li fost l-objettivi hemm is-segwenti [a] to act as importer, exporter, wholesaler, retailer and manufacturer of **all kinds of merchandise** ... [b] to import, assemble and maintain **electronic and electrical equipment of all kinds**[Emfasi tal-Qorti] - Fol.YY – Fol.425

Kopja Informali ta' Sentenza

konvenuta, il-kumpanija Super Master Limited kienet għadha ser tibda topera fuq is-suq. Din il-konsiderazzjoni jista' jkollha r-relevanza tagħha fil-kaz odjern.

Illi rigward l-ammont bilancjali pretiz mill-attur u li gie kkonfermat minnu bil-gurament, flimkien mad-dokument esebit jigi osservat li dan ma giex kontestat, u għalhekk għandu jigi kkunsidrat bhala korrett.

Illi in vista tal-premess l-eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta hija nfondata fil-fatt u fid-dritt, u t-talba attrici hija gustifikata u għandha tigi milquġha.

Decide

Għal dawn il-motivi tiddecidi billi, previa rigett tal-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta, tilqa' t-talba attrici u tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lill-attur is-somma ta' erbatax il-elf, mitejn tnejn u disghin lira maltin u hamsa u disghin centezmu [Lm14,292.95] bl-imghax legali kif mitlub, u bl-ispejjez kollha a kariku tal-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----